

PLAN MOT KRÄNKANDE BEHANDLING

Alla barn och elever ska känna sig trygga och bemötas och behandlas med respekt.

Enhet:

Lindåsskolan och fritidshem

Läsåret:

2024-2025

Innehåll

Plan mot diskriminering och kränkande behandling.....	3
Syfte.....	3
Bakgrund	3
Kartlägg, analysera, åtgärda och följ upp efter följande modell	4
Uppföljning och utvärdering	5
Främjande arbete	6
Kartlägg och undersök risker för kränkningar	7
Analys av orsakerna till riskerna	8
Upprätta åtgärder	9
Så här gör vi planen känd	9
Vad gör vi om något händer?	10
Anmälningsskyldighet	10
Arbetsgång vid kränkande behandling	10
Rutin för hur vårdnadshavare/barn/elev går tillväga för att rapportera när ett barn/elev upplever eller får kännedom om kränkande behandling	11
Synpunkter och klagomål	11
Definitioner	12
Diskriminering.....	12
Diskrimineringslagen 1 kap 4§	12
Diskrimineringslagen 1 kap 5§	13
Källor	13

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Syfte

Syftet med planen är att förebygga och förhindra att kränkande behandling uppstår bland barn eller vuxna på förskola/skola och övrig verksamhet.

Uppdraget att motverka kränkande behandling är en del av det demokratiska uppdraget. Detta hänger i sin tur samman med hela skolans verksamhet. Arbetet mot kränkande behandling bör ses i ett vidare sammanhang och skall omfatta alla på skolan, d v s ungdomar och vuxna som är delaktiga i skolans verksamhet, vilket också omfattar föräldrar/vårdnadshavare.

Kränkande behandling handlar om såväl individen som den miljö som hon eller han befinner sig i. Orsaker till att kränkningar uppkommer kan sällan enbart kopplas till individen eller miljön. Det handlar istället om samspelet mellan individ och miljö. Allt det vi utsätts för i vår arbetsmiljö påverkar hur vi mår och hur vi uppträder mot varandra. Vi är varandras arbetsmiljö.

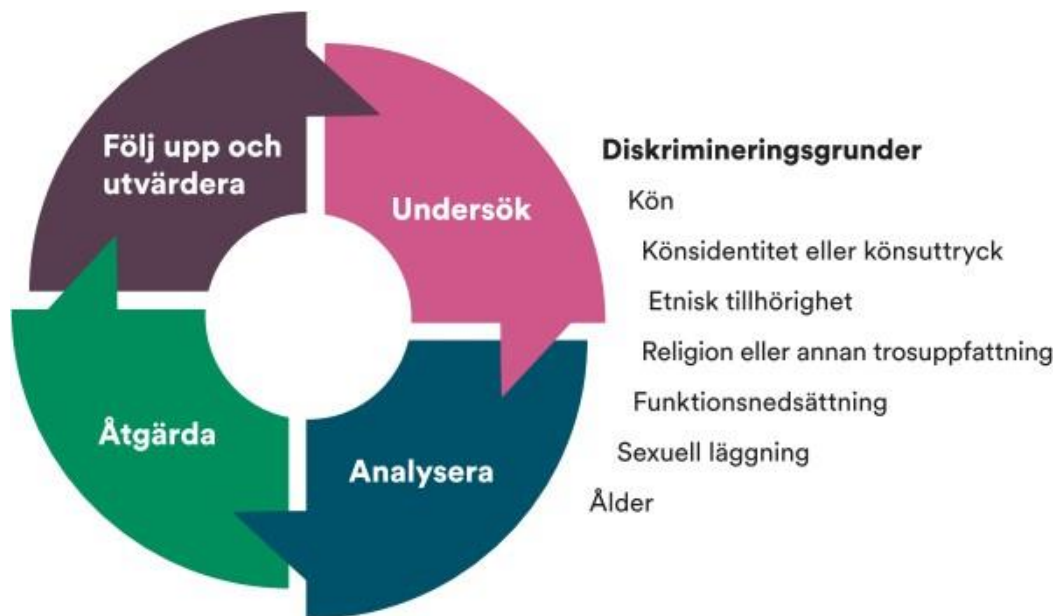
Bakgrund

Diskrimineringslagen (2008:567) syftar till att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Diskrimineringsombudsmannen utövar tillsyn över lagen.

Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen lag i Sverige. Artikel två i konventionen redogör för alla barns lika värde. Alla barn har samma rättigheter och ingen får diskrimineras.

I skollagen (2010:800) 6 kap regleras skolans ansvar att motverka kränkande behandling av barn och elever genom ett målinriktat arbete. Huvudmannen ska se till att det vidtas åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Varje år ska en plan upprättas med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som man avser att påbörja under det kommande året.

Kartlägg, analysera, åtgärda och följ upp efter följande modell

Uppföljning och utvärdering

Följ upp och utvärdera **förra verksamhetsårets** insatser och åtgärder.

I september har förra årets insatser och åtgärder utvärderats, vid möten/ apt med lärare och fritidshemspersonal. Trygghetsvandringar har gjorts av elever och lärare för att diskutera platser i skolan och på skolgården där det kan ske kränkningar och där det finns situationer man kan känna sig utsatt i. Kartläggningen blir grund för den nya planen. Förslag till ny plan läggs ut på Edlevo så föräldrar kan inkomma med synpunkter senast 11 oktober. Klassråd och elevråd hålls under v41 och senast 14 oktober. Den nya planen fastställs 15 oktober.

Av elevenkäter framgår att fler kände sig trygga på hösten än på våren. Det var 94% som lände sig trygga helt eller delvis på hösten och 93% på våren.

Konflikter och kränkningar har arbetats med efter rutinen, arbetsgången i planen och dokumenterats i Draftit. Det fanns 57 inkomna Draftit rapporter under läsåret kring konflikter och kränkningar. Tidigare år var siffran 56. I flera av konflikterna är samma elever involverade. Samverkan har funnits i större grad med vårdnadshavare, centrala elevhälsan och Ifo, individ och familjeomsorgen.

Det har funnits insatser i klasser av bland annat centrala elevhälsan och fältare.

Handledning till personal eller lektionsupplägg i klasser kring värdegrundsfrågor är några av aktiviteterna. HBTQI uppmärksammas under en vecka, en vecka fri från våld finns under en vecka. Under läsåret 2023-2024 fick lärare som arbetar kring en klass handledning av Spsm, specialpedagogiska skolmyndigheten. Hela skolan och fritidshemmets personal har under året jobbat med Spsms webutbildning kring NPF, neuropsykiatriska funktionsvariationer för att öka kunskaper om barn med dessa svårigheter och för att ge dem så bra förutsättningar som möjligt för en god skolgång. I flera klasser blev det lugnare under året. Det var inte lika mycket in- och utflyttning som tidigare år.

Det fanns under året rastaktiviteter under varje rast. 3-4 lärare har varit ute på raster och det har varit utlåning av saker från materialförrådet. Det har gjort att fler elever haft saker att göra på raster och att många upplever att det alltid finns någon kompis att vara med där. Det har fungerat bra.

Under första veckan gjorde lärare aktiviteter för att skapa och bygga upp relationer med eleverna och för dem att lära känna varandra bättre. Alla elever blir hälsade på varje morgon. Lära-känna övningar och samarbetsövningar har lagts in med jämna mellanrum i vardagen. En klass har genomfört en vandring och en klass har deltagit i Schack-sm. Skoljoggen har genomförts för alla klasser.

Skadegörelse på skolgården har det varit under 2024 men den har minskat men den har minskat mot föregående år. Skolan har haft samverkan med tekniska i de fall man fått reda på vem som har tagit sönder något och då har man fått göra om och göra rätt för sig genom att betala skadegörelsen.

Skolan har utarbetat ett nytt dokument för ordningsregler som skickats hem för påseende och underskrift. Ordningsregler har förtydligats med att vi ska jobba snabbare med ett dåligt språkbruk. Det blev en del möten kring det med elever och vårdnadshavare. I flera fall blev det efter mötena något bättre.

Samverkan för barns och ungas bästa som påbörjades under förra läsåret tappade under vårterminen fart.

Vi behöver titta mer på att alla ska träna på att uppmärksamma bra saker, ha fokus på samtal och ha mer samverkan för att fler elever ska må bättre och för att öka trygghet. Samtal kommer fortsättningsvis vara ett fokusområde för skolans och fritidshemmets pedagoger i Lindåsskolan.

Främjande arbete

Så här arbetar vi för att barn och elever ska känna sig trygga och utvecklas i verksamheten.

- Elever och personal går trygghetsvandringar och gör varandra medvetna om var det kan ske kränkningar.
- Av de 3-4 rastpedagogerna som finns ute, leder en av dem en rastaktivitet, en finns vid fotbollsplanen, och två cirkulerar vid kackerlackan(skogsområde) respektive vid gräsplan och basketplan. Vi ser över hur många som är med i rastaktiviteter kontinuerligt och var behovet finns mest.
- Det finns rastaktiviteter planerade för varje rast och eleverna vet i förväg vad det är. Eleverna får inkomma med önskemål till rastpedagogen.
- Hela skolan är ute och rör sig varje morgon. Morgongympan är 10 minuter.
- Eleverna är delaktiga i arbetsmiljö- och trygghetsfrågor på klassråd, elevråd, via elevenkäter och trygghetsvandringar.
- Alla i skolan ska hälsa på varandra varje morgon och alla ska bli sedda och lyssnade på.
- Skolan förtydligar i ordningsreglerna att alla ska arbeta skyndsamt med ett otrevligt språkbruk och följa den konsekvenstrappa som finns.
- Lärare och elever vet att vi ska arbeta med konflikter enligt denna plan om och när det händer och de ska veta hur vi arbetar. Uppföljning i arbetet görs med jämna mellanrum kollegialt.
- Skolans lärare arbetar kontinuerligt med värdegrundsfrågor och samarbetsövningar. Teman planeras in vid olika veckor såsom tex pridevecka, hållbarhetsvecka mm.
- Skolans lärare ska planera in fler åldersövergripande aktiviteter tex äldre elever läser för de yngre.
- Skolans lärare ska jobba med positiva förebilder på olika sätt.
- Skolans lärare är förebilder i socialt bemötande och ska göra eleverna delaktiga i socialt lärande, och i bemötande. Alla ska tänka på hur man säger när man tar upp mindre bra saker och att man ger varandra hopp om att allt går att reda ut.
- Fokus bland skolans pedagoger och elever ska vara samtal som leder mot en högre förståelse och till en högre trygghet.
- Elever och vårdnadshavare ska veta om planen mot Kränkande behandling, hur vi ska jobba med den, att elever och ibland vårdnadshavare ska vara delaktiga och att de får stöd av skolans lärare i att hantera konflikter och reda ut dem.

Kartlägg och undersök risker för kränkningar

Kartlägg **nuvarande situation** på förskolan/skolan.

För att få reda på om och i så fall var det finns diskriminering och kränkande behandling på förskola/skolan görs årligen en kartläggning kring detta.

Barn och elever, personal och föräldrar deltar på olika sätt och för att bidra med förslag på relevanta åtgärder i det förebyggande arbetet i verksamheten.

Vid trygghetsvandringar, situationer vid höstterminens start och utifrån utvärdering av planen samt kränkningar som finns i Drafitit framkommer följande:

1. Fult språk och ojuste spel förekommer ofta på fotbollsplanerna. Flera elever upplever precis som föregående år att det finns elever som inte tål att det går dåligt eller att de förlorar. Man skyller gärna ifrån sig och skyller på varandra. Skyller på andra när man ramlar själv och spelar ojuste för att ”ge igen”. De försöker ändra regler, tackla ojuste, säga fula ord, elakheter och det kan bli slagsmål.
2. Fula ord, könsord, svordomar har hörts även i andra sammanhang mellan elever och ibland mot lärare när det inte blir så som eleven vill. Även vid stora kackerlackan och vid kompisgungan förekommer fula ord och svordomar. Dåligt språkbruk har lagts till i ordningsreglerna, där konsekvenstrappa följs.
3. I stora Kackerlackan kan det finns elever som tar andras pinnar och förstör kojor.
4. Vid kompisgungan så kan det hända att när man gungar och ber de andra barnen att sluta putta så slutar de inte utan de tar mer fart, vilket känns obehagligt.
5. I rastboden är man oaktsam om sakerna när man ska lämna tillbaka dem och kastar ofta in sakerna på dem som står i boden.
6. De äldre barnen ser att det finns yngre barn som är elaka mot varandra ibland i skogen ner mot cykelvägens korsning. De tror att ingen hör.
7. I korridoren när alla ska in och ut kan det bli skojbråk och spring. Det har tagits och gömts skor för någon annan och man studsar ibland bollar fast man inte får det.
8. Det kan upplevas otryggt att gå igenom korridoren, för man är rädd att någon kan knuffas eller säga något elakt.
9. I kön till matsalen eller i omklädningsrummen upplever en del elever att det känns otryggt. De är rädda för att någon kan vara taskig eller för att någon ska tränga sig före i kön.
10. Det finns elever som utåtagerar mot andra elever eller vuxna vid en tillsägelse, även om den sägs på ett vänligt sätt.
11. Det upplevs ibland svårt att reda ut händelser och få till en bättre utveckling när det inte finns samsyn kring vad som är sagt och gjort och att ta ansvar för det eller behov av stöd och hjälp.

Analys av orsakerna till riskerna

Analysera kartläggningen.

Analysen ligger till grund för prioriterade åtgärder under innevarande verksamhetsår. Analys av kartläggningen skall vara slutförd senast 15 oktober.

Det finns elever som har svårt att infinna sig i de regler som finns i lek, fotbollspel eller andra spel. Det finns behov av vuxna pedagoger som är tydliga med vad som gäller vid fotbollsplanen, basketplanen och vid Kackerlackan och som finns nära om det blir utåtagerande beteenden och fula ord mellan elever. Det är behov av lugna, trygga vuxna förebilder i hur man bemöter och hur man ger stöd i att lösa konflikter och samtala med elever.

För att öka trygghet och samverkan mellan elever är det behov av planerade rastaktiviteter.

Det är fortfarande trångbott i lokalerna och vi ser över rum att dela upp grupper i. Till i år har Gula skolan renoverats och där huserar klass 1 under förmiddagstid.

Fritidshemmet har gjort nya uppdelningar så att det nu är åldersblandade grupper ända från årskurs 1.

Det är lyhört i många rum och därför måste isolering av väggar samt dörrar ses över så att det känns säkert att hålla samtal. Handtagen till dörrarna på toaletterna börjar bli slitna och det har hänt att både personal och elever har blivit inlåsta och inte kunnat komma ut utan hjälp. I ett fall fick vaktmästarna ta en kofot och bryta upp dörren då de inte kom in på något annat vis.

För att öka trygghet är det viktigt att skolans lärare får en god samverkan med elever och vårdnadshavare kring gränser för vad man får säga och göra.

Att arbetsgången i planen görs känd av alla är viktigt.

Skolan måste planera in insatser för att motverka ett dåligt språkbruk och utåtagerande beteende.

Upprätta åtgärder

Utifrån kartläggning och analys: redovisa de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra diskriminering och kränkande behandling på er enhet.

- Alla som arbetar i skolan är tydliga förebilder i språk och bemötande. Varje lärare hittar stunder för att skapa goda relationer till varje elev.
- Alla elever ska hälsa på varandra varje morgon och alla ska bli sedda och lyssnade på.
- Lärare lägger in lära-känna övningar med jämna mellanrum i klasserna.
- Skolans lärare ska fokusera på samtal som leder till en god utveckling i elevers lärande och en ökad trygghet.
- Tydliggöra ordningsregler för alla och jobba för att de följs. Dåligt språkbruk ska särskilt uppmärksammas genom ordningsregler och den konsekvenstrappa som finns.
- Tydliggöra planen mot kränkande behandling för alla och jobba efter den.
- Ha höga förväntningar på att elever och vårdnadshavare ska vara delaktiga i att reda ut konflikter på ett bra sätt. Att vårdnadshavare ska stödja sina barn i att våga ta ansvar för sin del och att de får förståelse för att vi vill ha trygga barn som vågar och kan ta ansvar.
- 3-4 pedagoger är ute på rasterna för att kunna ge elever stöd i lek, spel, samverkan och vid konflikter.
- Rastaktiviteter ska finnas varje dag
- Värdegrundsaktiviteter och åldersövergripande aktiviteter ska genomföras i högre grad.
- Elever ska ansvara för att låna ut saker från förrådet på raster.
- Morgonrörelse för hela skolan ska fortsätta.
- Skolan jobbar vidare med att få dit positiva förebilder för skola, utbildning, läsning och värdegrund.
- Vuxna, pedagoger har extra koll i matkö, vid entréer när det är rast samt i omklädningsrummen.
- Strukturerna har förtydligats och nu har alla lärare samma ”start sida” av en lektionsplanering med bildstöd. Varje ämne har en egen färg och en egen mapp där böcker och stenciler läggs in. Man har inga egna pennor utan har en låda där man hämtar och lämnar innan och efter lektionens start och slut.
- Använda bilder och sociala bildberättelser för elever som är i behov av det.
- Ha tät samverkan med elever som ofta utsätter andra eller elever som blir utsatta samt med deras vårdnadshavare.
- Ha tät samverkan med centrala elevhälsan.
- Ha fortsatt samverkan med socialtjänsten, Ifo, i tillsammansarbetet och vid behov.
- Med jämna mellanrum planera roliga aktiviteter ihop inom klassen.
- Alla i skolan ska träna på att uppmärksamma bra saker och säga det till den det gäller.
- Uppföljningar ska göras vid eht, apt samt vid enskilda samtal eller möten.

Så här gör vi planen känd

Hur säkerställer vi att barn och elever, vårdnadshavare och personal får kunskap och kännedom om den här planen?

Planen görs känd genom att den diskuteras i föräldrarådet och vid klassråd, elevråd samt med personalen på apt. Planen är tänkt att bli fastställd den 15 oktober. Sedan läggs den ut på kommunens hemsida, Lindåsskolan och den ska finnas i varje klassrum för att snabbt kunna följas.

Vad gör vi om något händer?

Anmälningsskyldighet

Förskollärare, lärare och annan personal i förskolan och skolan måste anmäla kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier som personalen får kännedom om och som sker i samband med förskolans eller skolans verksamhet. Anmälan ska göras till rektor. Rektorn måste i sin tur anmäla vidare till huvudman. Skyldigheten att anmäla gäller oberoende av hur personalen får reda på kränkningen. Det kan till exempel handla om att ett barn eller en elev berättar om en kränkning för någon i personalen eller att hen själv ser eller hör något som kan vara en kränkning.

Källa: 6 kapitlet 10 § skollagen, Skolinspektionens beslut med diarienummer 2011:1859 och Skolinspektionens beslut med diarienummer 2018:5136.

Du som arbetar i verksamheten ska skyndsamt anmäla om ett barn eller en elev kan ha blivit utsatt för kränkande behandling.

- Förskollärare, lärare eller annan personal ska anmäla till rektorn.
- Rektorn ska i sin tur anmäla till huvudmannen.
- Om du arbetar i en pedagogisk verksamhet som inte är en skolenhet eller förskoleenhet, t ex öppen förskola och fritidshem, ska huvudmannen utse en medarbetare som tar emot anmälan.

Du ska anmäla inte bara när du får kännedom om kränkande behandling, utan även om du själv uppmärksammar en händelse som kan vara kränkande. Gör ingen värdering av allvaret i händelsen före anmälan. Det kan göras så snabbt som möjligt efteråt. Tänk på att yngre barn inte alltid kan förmedla sina känslor på samma sätt som äldre barn och vuxna.

Arbetsgång vid kränkande behandling

All misstanke gällande kränkande behandling (barn/elev-barn/elev, vuxen-barn/elev, barn/elev-vuxen) ska skyndsamt anmälas.

Hela processen: anmälan, åtgärder, uppföljning, godkännande av rektor och huvudman sker i det digitala verktyget KB-process, Drafit.

Anmälan om kränkande behandling i KB-process görs via ikonen kränkande behandling under fliken favoriter på EmmaNet.

Dokumentationen i KB-process ska ge svar på frågorna:

- När hände det?

- Var hände det?
- Vilka var inblandade?
- Vad var det som hände?
- Hur agerar vi? Åtgärder?
- Vad gör vi för att förhindra att det händer igen?
- **Rektor** ansvarar även för att dokumentera när uppföljning skall ske.
- **Huvudman** följer kontinuerligt alla enheters anmälningar vid bildningsnämndens möte.

Rutin för hur vårdnadshavare/barn/elev går tillväga för att rapportera när ett barn/elev upplever eller får kännedom om kränkande behandling

- Vänd er i första hand till berörd personal för enkelhetens och snabbhetens skull.
- Till rektor/chef för enheten.
- Förvaltningschef.

Synpunkter och klagomål

Barn/elever och vårdnadshavare kan lämna synpunkter/klagomål kring situationen på förskolor/skolor/övriga verksamheter inom bildningsförvaltningen i Emmaboda kommun på följande sätt.

- Vänd er i första hand till berörd personal för enkelhetens och snabbhetens skull.
- Till rektor/chef för enheten.
- Via Emmaboda kommuns hemsida under Rutiner för Synpunkts- och klagomålshantering på förskolor, skolor och övrig verksamhet inom bildningsförvaltningen.

Definitioner

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och missgynnandet har samband med:

- Kön
- Könsidentitet eller könsuttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning,
- Sexuell läggning
- Ålder

Diskriminering kan till exempel ske genom skolans regler, dokument eller rutiner. En elev kan också bli diskriminerad om eleven blir särbehandlad på grund av t ex en förälders eller systkons sexuella läggning, funktionshinder eller dylikt.

Diskrimineringslagen 1 kap 4§

4 § I denna lag avses med diskriminering

1. direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,

2. indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet,

3. bristande tillgänglighet: att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäligen utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till

- de ekonomiska och praktiska förutsättningarna,
- varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt
- andra omständigheter av betydelse,

4. trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning,

funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,

5. sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet,

6. instruktioner att diskriminera: order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som avses i 1-5 och som lämnas åt någon som står i lydnads- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag.

Lag (2014:958)

Diskrimineringslagen 1 kap 5§

Kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder

5 § I denna lag avses med

1. kön: att någon är kvinna eller man,
2. könsöverskridande identitet eller uttryck: att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön,
3. etnisk tillhörighet: nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande,
4. funktionsnedsättning: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå,
5. sexuell läggning: homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning, och
6. ålder: uppnådd levnadslängd.

Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön.

Lag (2014:958)

Källor

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/koll-pa-studiero/framja-studiero-genom-att-motverka-krankande-behandling-och-diskriminering>

<https://www.do.se/om-diskriminering/>

<https://www.emmaboda.se/utbildning--barnomsorg/synpunkter-och-klagomal-in-om-bildningsforvaltningen.html>

Emmaboda kommun

Box 54, 361 21 EMMABODA

Växel 0471-24 90 00

kommunen@emmaboda.se, www.emmaboda.se